

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра економіки підприємств, бізнес-адміністрування
та регіонального розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету електричного транспорту
(Шпіка М.І.)
“ 02 ” лютого 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

02.05 Економіка та організація виробництва

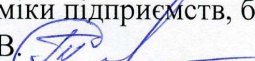
галузь знань 0507 Електротехніка та електромеханіка

напрямок підготовки 6.050702 Електромеханіка

факультет електричного транспорту

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма з дисципліни «Економіка та організація виробництва» для студентів за напрямом підготовки 6.050702 «Електромеханіка».

Розробники: асистент кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку Телятник С.В.

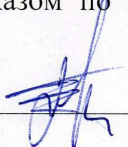
Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку.

Протокол від “29” 08 2014 року № 1
Завідувач кафедри (Димченко О.В.)

Робочу програму схвалено **на засіданні випускової** кафедри електричного транспорту.

Протокол від “02” 09 201_ року № 2
Завідувач випускової кафедри (Далека В.Х.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Далека В.Х.) “30” вересня 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014

© С. В. Телятник, 2014

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		4-й	5-й
		Семестр(и)	
		7-й	9-й
Загальна кількість годин – 108	Галузь знань: 0507 «Електротехніка та електромеханіка»	Лекції, год.:	
Модулів – 1		15	6
		Практичні, семінарські, год.:	
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Напрямок підготовки: 6.050702 – «Електромеханіка»	30
	Лабораторні, год.:		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 4,2	Фахове спрямування: Електричний транспорт	Самостійна робота, год.:	
		63	98
		Індивідуальні завдання:	
		18	18
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ) (Розрахунково-графічне завдання) (назва)	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Вид контролю:	
		диф. залік	екз.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 42 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка та організація виробництва» є формування знань з основних розділів економіки, зокрема планування, організації і забезпечення ефективності господарювання на рівні підприємства, вивчення теоретичних засад удосконалення організації процесів праці та виробництва в просторі й часі, засвоєння навичок аналізу техніко-економічних та організаційних резервів підвищення ефективності діяльності промислових підприємств.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка та організація виробництва» є: набуття знань про особливості виробничої програми і виробничої потужності підприємства; оволодіння новітніми засобами ефективного формування пошуку ідей для конкретно поставлених завдань з творчим компонентом; оволодіння знаннями і практичними навичками удосконалення організації процесів праці та виробництва в просторі й часі; набуття уявлення про механізм і форми організації і обслуговування робочих місць, раціоналізацію трудового процесу; набуття навичок роботи з розробки плану впровадження нової продукції для конкретно поставлених завдань з творчим компонентом; прищеплення студентам навичок наукового аналізу, спрямованих на забезпечення самостійного осмислення закономірностей розвитку практичних аспектів організації виробництва; навчання практичним навичкам роботи з нормативно-правовими документами і економічною літературою; засвоєння навичок аналізу техніко-економічних та організаційних резервів підвищення ефективності діяльності промислових підприємств; вміння застосовувати набуті знання з дисципліни у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- предмет і сутність дисципліни «Економіка та організація виробництва»;
- визначення промислового підприємства, їхню класифікацію;
- особливості виробничої програми і виробничої потужності підприємства;
- механізми і форми організації і обслуговування робочих місць, раціоналізацію трудового процесу;
- особливості калькулювання собівартості на підприємствах МЕТ;
- основні складові фінансового аспекту функціонування підприємства;
- визначення та основні відмінності між доходами і витратами підприємства.

вміти:

- розрізняти основні фонди від обігових коштів підприємства;
- застосовувати методику розрахунку показників виробничої програми підприємств електричного транспорту;
- застосовувати методи пошуку ідей для конкретно поставлених завдань з творчим компонентом;

- розробляти план впровадження нової продукції для конкретно поставлених завдань з творчим компонентом;
- проектувати процес виробництва з урахуванням вимог виробників, споживачів.

мати компетентності:

- здатність до виявлення пріоритетних факторів позитивного та негативного впливу на промислове підприємство і основи його функціонування;
- здатність виконувати розрахунок показників виробничої програми підприємств електричного транспорту;
- готовність до удосконалення організації процесів праці та виробництва в просторі й часі;
- здатність до аналізу техніко-економічних та організаційних резервів підвищення ефективності діяльності промислових підприємств;
- здатність до впровадження розроблених технічних рішень і проектів;
- готовність до робіт з нормативно-правовими документами і економічною літературою;
- здатність застосовувати засоби обчислювальної техніки для математичної обробки результатів економічної діяльності підприємства;
- здатність до калькулювання собівартості на підприємствах МЕТ;
- готовність до удосконалення форми організації і обслуговування робочих місць, раціоналізації трудового процесу.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Економіка та організація виробництва

Змістовий модуль 1. Економіка підприємства

Тема 1.1. Промислове підприємство і основи його функціонування

Матеріально-технічні й соціально-економічні особливості міського транспорту як галузі житлово-комунального господарства. Відмінні ознаки галузі. Вивчення методів підвищення ефективності виробництва (послуг) і поліпшення якості роботи МЕТ - важливе завдання курсу. Економіко-правові засади функціонування підприємств в Україні. Промислове підприємство як виробнича система. Показники ефективності виробництва. Класифікація факторів, що визначають рівень показників ефективності виробництва.

Тема 1.2. Виробнича програма і виробнича потужність підприємства: основні поняття, розрахунок, вплив виробничих фондів

Виробнича програма і її вимірники. Виробнича потужність. Методика розрахунку показників виробничої програми підприємств електричного транспорту. Коефіцієнт використання рухомого складу з випуску. Його значення і методика розрахунку. Експлуатаційна швидкість і заходи щодо її підвищення.

Економічна сутність основних фондів і їх роль у розвитку МЕТ. Економічне значення різних способів оцінки основних фондів, об'єктивна необхідність їх періодичних переоцінок. Поняття терміну служби й амортизаційного періоду основних фондів. Характеристика діючої системи амортизації на міському електротранспорті. Порядок використання амортизаційних фондів. Обігові кошти підприємства: теоретичні основи функціонування, вплив на виробничі показники.

Тема 1.3. Персонал підприємства і продуктивність праці

Склад і структура кадрів на промислових підприємствах. Поняття професії, спеціальності, кваліфікації. Форми підвищення кваліфікації. Методика визначення необхідної чисельності основних категорій працівників на підприємствах міського електротранспорту. Економічний зміст продуктивності праці. Методи виміру продуктивності праці й шляхи її підвищення на МЕТ. Сутність заробітної плати. Колективні й індивідуальні форми матеріального стимулювання, що підвищують зацікавленість кожного працівника у високому рівні роботи підприємства в цілому.

Тема 1.4. Фінансовий аспект функціонування підприємства

Поняття вартості й собівартості продукції. Поняття витрат виробництва. Собівартість пасажироперевезень як узагальнюючий показник роботи міського транспорту. Калькуляція собівартості, фактори, що її визначають і впливають на рівень собівартості пасажироперевезень. Резерви зниження собівартості. Тарифи і собівартість пасажироперевозок. Характеристика діючих тарифів на міські пасажирські перевезення. Прибуток підприємства міського електричного транспорту: балансовий і розрахунковий. Сутність рентабельності міського електротранспорту. Рівень рентабельності і її розрахунок.

Змістовий модуль 2. Організація виробництва

Тема 2.1. Організаційні основи виробництва

Сутність організації виробництва. Особливості організації виробництва. Виробничі процеси та їх характеристика. Поелементна організація виробництва. Основні тенденції організації обслуговуючих процесів. Раціональна організація виробничого процесу. Основні фактори скорочення тривалості виробничого процесу.

Тема 2.2. Основи наукової організації та нормування праці

Загальна характеристика наукової організації праці. Економічні, соціальні й психофізіологічні завдання наукової організації праці. Організація і обслуговування робочих місць та раціоналізація трудового процесу. Спеціалізація і оснащення робочого місця. Охорона, безпека й дисципліна праці. Основи нормування праці. Норма часу, обслуговування, виробітку, чисельності й керованості. Технологічні режими роботи устаткування і трудові нормативи. Організація та планування оплати праці. Тарифна система як основа регулювання заробітної плати працівників різних професій і кваліфікацій. Тарифні сітки і їхня побудова. Тарифно-кваліфікаційні довідники. Тарифні ставки. Система посадових окладів. Форми і системи оплати праці на підприємствах. Відрядна й погодинна форми оплати груда, їхні різновиди й умови застосування.

**4. Структура навчальної дисципліни
«Економіка та організація виробництва»**

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Економіка та організація виробництва										
Змістовий модуль 1. Економіка підприємства.										
Тема 1.1.	8	1	-	1	6	11	1	-	-	10
Тема 1.2.	17	2	-	6	9	15	1	-	1	13
Тема 1.3.	15	3	-	4	8	14,5	1	-	0,5	13
Тема 1.4.	14	2	-	4	8	14,5	1	-	0,5	13
Разом за ЗМ 1	54	8	-	15	31	55	4	-	2	49
Змістовий модуль 2. Організація виробництва										
Тема 2.1.	25	3	-	6	16	26	1	-	1	24
Тема 2.2.	29	4	-	9	16	27	1	-	1	25
Разом за ЗМ 2	54	7	-	15	32	53	2	-	2	49
Індивідуальне завдання (Розрахунково-графічне завдання)										
Інд. Завдання (ІЗ) <u>РГЗ</u> (назва)	18	-	-	-	18	18	-	-	-	18
Усього годин	18	-	-	-	18	18	-	-	-	18
Разом	108	15	-	30	63	108	6	-	4	98

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль. Економіка та організація виробництва			
Змістовий модуль 1. Економіка підприємства.			
1.1.	Промислове підприємство і основи його функціонування	1	-
1.2.	Виробнича програма і виробнича потужність підприємства: основні поняття, розрахунок, вплив виробничих фондів	6	1,0
1.3.	Персонал підприємства та продуктивність праці	4	0,5
1.4.	Фінансовий аспект функціонування підприємства	4	0,5
Змістовий модуль 2. Організація виробництва			
2.1.	Організаційні основи виробництва	6	1
2.2.	Основи наукової організації та нормування праці	9	1
Разом		30	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Промислове підприємство і основи його функціонування	5	9
2	Виробнича програма і виробнича потужність підприємства: основні поняття, розрахунок, вплив виробничих фондів	6	10
3	Персонал підприємства та продуктивність праці	6	11
4	Фінансовий аспект функціонування підприємства	6	11
5	Організаційні основи виробництва	11	19
6	Основи наукової організації та нормування праці	11	20
7	Розрахунково-графічне завдання	18	18
	Разом	63	98

7. Індивідуальні завдання (ІЗ)

РГР «Економіка та організація виробництва» – 18 годин, зміст:

1. Розрахунок показників виробничої програми;
2. Розрахунок показників з організації та оплати праці (чисельність працівників, склад і структура фонду оплати праці);
3. Розрахунок собівартості пасажироперевезень;
4. Визначення планово-розрахункового тарифу і фінансових результатів операційної діяльності підприємства;
5. Відображення організаційної структури досліджуваного підприємства графічно й визначення її типу.

8. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

9. Методи контролю

Усне опитування. Контрольні роботи. Тестування. Практична перевірка умінь і навичок зокрема щодо користування фаховим інструментарієм. Розв'язок задач.

Підсумковий контроль проводиться у студентів денної форми навчання у формі диф. заліку (залікове завдання), у студентів заочної форми навчання у формі екзамену (екзаменаційні білети).

10. Розподіл балів, які отримують студенти Для екзамену (диференційованого заліку)

Поточна атестація та самостійна робота						Підсумковий контроль (екзамен, диф. залік)	Сума
ЗМ 1			ЗМ 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
25			25			20	
70 %						30 %	100%

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Fx
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до самостійного вивчення курсу та виконання графічно-розрахункових завдань з дисципліни „Економіка та організація виробництва” (для студентів 4-5 курсів денної і заочної форм навчання спеціальності 6.092200 - «Електричний транспорт») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С.В. Телятник. – Х.: ХНАМГ, 2009 – 2,4 др.а.

2. Методичні вказівки до виконання практичних завдань з курсу „Економіка та організація виробництва” (для студентів 4-5 курсів денної і заочної форм навчання спеціальності 6.092200 - «Електричний транспорт») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С.В. Телятник. – Х.: ХНАМГ, 2009 – 1,8 др.а.

3. Економіка та організація виробництва: Конспект лекцій для студентів 4-5 курсів денної і заочної форм навчання спеціальностей 6.092200 “Електричний транспорт” і 6.092200 «Транспортні системи». / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С.В. Телятник. – Х.: ХНАМГ, 2009 – 6,8 др.а.

4. Економіка та організація виробництва: навч. посібник / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С.В. Телятник. – Х.: ХНАМГ, 2011 – 8,5 др.а.

12. Рекомендована література

Базова

1. Герасимчук В.Г. Економіка та організація виробництва: підручник / В.Г. Герасимчук, А.Е. Розенплентер. – К.: Знання, 2007. – 678с.
2. Грішнова О.А. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / О.А. Грішнова. – К.: Знання, 2010. – 559 с.

3. Гриньова В.М. Організація виробництва: Навчальний посібник.- Київ. Центр навчальної літератури. 2009.- 352 с.
4. Славута О.І. Економіка і організація діяльності підприємств міського господарства: навч. посібник / О.І. Славута; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Харків: ХНАМГ, 2009. – 284 с.
5. Телятник С.В. Економіка та організація виробництва : навч. посібник / С. В. Телятник; Харк.нац.акад.міськ. госп-ва. –Х.: ХНАМГ, 2011.– 205 с.

Допоміжна

1. Васильков В.Г. Організація виробництва: [навчальний посібник] / Володимир Георгійович Васильков – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 524 с.
2. Гриньов А. В. Організація та управління на підприємстві. — Харків: Вид. дім "ІНЖЕК", 2009. — 329 с.
3. Гриньова В.М. Салун М.М. Організація виробництва: [підручник] / В.М. Гриньова, М.М. Салун -К.: Знання, 2009.- 582 с.
4. Економіка підприємства. Збірник практичних задач і конкретних ситуацій: Навч. посібник / За ред. С.Ф. Покропивного. – К.: КНЕУ, 2000.- 328с.
5. Єсінова Н.І. Економіка праці та соціально-трудові відносини: навч. посібник / Н. І. Єсінова. – К.: Кондор, 2004.
6. Завіновська Г.Т. Економіка праці: навч. посібник / Г. Т. Завіновська. – К.: КНЕУ, 2009. – 200 с.
7. Карлова О.А. Організація виробництва на підприємствах міського господарства: Навчальний посібник. – ХНАМГ, 2006. – 385 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім.. В.І.Вернадського: [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/) (дата звернення 06.10.2012). — Назва з екрана.
2. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. [офіційний сайт]. Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua/> (дата звернення 06.09.2012). — Назва з екрана.
3. Верховна Рада України. Законодавча база [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www .iportal.rada.gov.ua/](http://www.iportal.rada.gov.ua/) (дата звернення 06.09.2012). — Назва з екрана.
4. Журнал „Економіка України”
5. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни Економіка та організація виробництва
(назва)
за напрямом підготовки 6.050702 Електромеханіка

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрямку / спеціальності)

М.П.

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року